

Інформація щодо виконання пункту 3 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 березня 2020 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки в умовах спалаху гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» станом на 07.05.2020 року.

З метою запобігання негативному розвитку епідемічної ситуації та забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення Держпродспоживслужбою посилено державний санітарно-епідеміологічний нагляд за дотриманням вимог санітарного законодавства на об'єктах систем водопостачання та водовідведення.

Спільно з місцевими органами виконавчої влади та за участю органів місцевого самоврядування здійснюються перевірки дотримання режиму охорони господарської діяльності в зонах санітарної охорони джерел та об'єктів питного водопостачання, правил експлуатації систем питного водопостачання, встановлених режимів їх роботи, правил користування водозабірними спорудами, призначеними для задоволення потреб споживачів у питній воді, контролю за якістю питної води, вимог законодавства щодо здійснення виробничого контролю за якістю та безпечністю питної води на об'єктах водопостачання.

За інформацією територіальних органів Держпродспоживслужби станом на 07.05.2020 року здійснено 10980 комісійних перевірок об'єктів водопостачання, що склало 17 % від загальної кількості таких об'єктів (65042), у тому числі 4145 об'єктів централізованого (38%) та 6835 об'єктів децентралізованого водопостачання (13%).

Під час здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням санітарного законодавства порушення встановлено на 5771 об'єктах водопостачання (52,6%), зокрема на 2466 об'єктах централізованого водопостачання (60%) та 3305 об'єктах децентралізованого водопостачання (48,4%).

Взято участь у перевітках 544 об'єктів водовідведення, що склало 23,3%, порушення встановлено на 230 об'єктах (42,3%).

Найгірша ситуація щодо забезпечення населення якісною питною водою спостерігається у Дніпропетровській, Запорізькій, Донецькій, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Волинській, Рівненській областях, в яких порушення встановлено майже на всіх обстежених об'єктах централізованого водопостачання (від 83% до 99% відповідно). Майже у всіх областях кількість об'єктів водопостачання на яких встановлено порушення вимог санітарного законодавства складає не менше 60 %.

Із перевірених 544 об'єктів водовідведення на 230 об'єктах встановлено порушення вимог законодавства, зокрема при обстеженні цих об'єктів найбільше недоліків встановлено у Вінницькій (30), у Дніпропетровській (43), у Житомирській (17), Київській (16), у Кіровоградській (22), в Одеській (18) областях.

За результатами комісійних перевірок встановлено загальні проблемні питання щодо стану об'єктів централізованого сільського водопостачання, а саме: не проводиться очистка водонапірних веж; зони суворого санітарного режиму не огорожені; порушені терміни проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників декретованого контингенту; не визначені та не облаштовані зони санітарної охорони навколо джерел водопостачання; не розроблені проекти зон санітарної охорони джерел; територія зон санітарної охорони знаходиться не в належному санітарному стані (не покошені минулорічні чагарники); відсутність виробничого лабораторного контролю води, яка надходить у водопровідну мережу, в повному обсязі згідно ДСанПіН 2.2.4-171-10, профілактичне промивання та дезінфекція водопровідних споруд не здійснюється.

Основними порушеннями для об'єктів нецентралізованого водопостачання є: не систематично проводиться чищення та дезінфекція нецентралізованих джерел (громадські колодязі, свердловини), відсутність лабораторного контролю води в повному обсязі згідно ДСанПіН 2.2.4-171-10, не проводиться щорічне планове обстеження споруд джерел, їх чищення, дезінфекція та знезараження питної води та лабораторний контроль якості та безпеки води після виконання робіт з поточного ремонту, чищення та дезінфекції споруд джерел, не оформлені санітарні паспорти на джерела нецентралізованого водопостачання, біля громадських колодязів частково пошкоджені майданчики, санітарно-технічний стан колодязів незадовільний, потребують поточного ремонту.

Для усунення порушень, виявлених у ході обстежень, на адресу органів місцевого самоврядування, балансоутримувачам підприємств направлені листи з відповідними пропозиціями щодо вжиття вичерпних заходів реагування та доведення об'єкту централізованого питного водопостачання до нормативних вимог.

У ході проведених комісійних обстежень об'єктів централізованого водовідведення встановлено, що значна кількість комплексів очисних споруд каналізації в населених пунктах області працюють неефективно; не проводиться знезараження господарсько-побутових стоків; незадовільний санітарно-технічний стан приміщень каналізаційно-насосних станцій та хлораторних; побутові приміщення для персоналу потребують ремонту; не створені умови для дотримання працівниками правил особистої гігієни; відсутність засобів індивідуального захисту; порушується періодичність проходження медичних оглядів персоналом.

Окрема увага приділяється питанням знезараження стічних вод від інфекційних лікарень, відділень, місць тимчасового розміщення та об'єктів усіх форм власності, які можуть бути використані для тимчасової обсервації (ізоляції) осіб з ознаками гострої респіраторної хвороби COVID-19.

Відповідно до укладених договорів здійснюється відбір та дослідження зразків води питної за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками.

Окрім того, Держпродспоживслужбою посилено державний санітарно-епідеміологічний нагляд за об'єктами водопровідно-каналізаційного господарства, у тому числі щодо здійснення лабораторних досліджень питної води за показниками епідемічної безпеки та санітарно-хімічними показниками.

З цією метою за звітний період досліджено 8469 проб питної води централізованого водопостачання, кількість відхилень складає близько 10 %.

Досліджено всього 12155 проб води питної із джерел централізованого водопостачання, відхилення складає 8,2%.

За мікробіологічними показниками досліджено 4804 проби, відхилення склало 3,6 %; 8531 проба за санітарно-хімічними показниками, відхилення складає 10 %; проведено 229 досліджень проб питної води на вірусологічні, відхилень не виявлено.

Досліджено 2143 проби води питної із джерел децентралізованого водопостачання, із них 30,4 % проб з відхиленнями, у тому числі досліджено 1314 проби за мікробіологічними показниками, відхилення складає 20,3 % та 1293 проби за санітарно-хімічними показниками, відхилення складає майже 30,5%, вірусологічні дослідження без відхилень. Проведено дослідження 103 проб води поверхневих водойм I категорії за мікробіологічними та санітарно-хімічними показниками, відсоток відхилень складає 3% та 15% відповідно.

За результатами здійснених заходів державного нагляду (контролю) на підставі встановлених порушень санітарного законодавства територіальними органами Держпродспоживслужби ініційовано 840 засідань комісій ТЕБ та НС, видано 2225 приписів, накладено 142 штрафи (Харківська - 49, Сумська - 30, Миколаївська - 33, Житомирська - 18).

Робота спеціалістів Держпродспоживслужби територіальних органів в складі комісій з питань обстеження об'єктів водопостачання та водовідведення населених пунктів триває.

Інформація щодо проведених заходів оприлюднюється на офіційному сайті Держпродспоживслужби та її територіальних органів.

Додаткова інформація.

Спеціалісти Головного управління Держпродспоживслужби в Донецькій області відповідно до роботи в умовах надзвичайної ситуації входять до складу комісій з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації райдержадміністрацій, військово-цивільних адміністрацій, виконавчих органів міських рад та рад об'єднаних територіальних громад. Заходи контролю за системами водопостачання та водовідведенням в населених пунктах здійснюються за графіком із застосуванням лабораторних досліджень. За результатами перевірок, у разі встановлення порушень, вживаються відповідні санітарно-гігієнічні та санітарно-протиепідемічні заходи реагування.

За звітний період перевірено 214 об'єктів водопостачання, в тому числі 55 централізованого та 159 децентралізованого водопостачання. Порушення

встановлено на 177 об'єктах (54 централізованого та 123 децентралізованого водопостачання. На всіх перевірених 6 об'єктах водовідведення встановлено порушення.

Відібрано 320 проб води питної централізованого водопостачання для проведення лабораторних досліджень на відповідність якості води гігієнічним вимогам якості води питної, в тому числі на мікробіологічні показники 167 проби, з них отримано 21 позитивних результатів (12,6%). Позитивні результати виявлені за мікробіологічними показниками на сільських водопроводах та за санітарно-хімічними показниками на більшості мереж централізованого водопостачання, джерелами водопостачання для яких є свердловини. За отриманими позитивними результатами направлені приписи про необхідність проведення чистки, дезінфекції та промивки свердловин та мереж водопостачання сільських водопроводів.

За виявленими порушення надано 208 пропозицій, приписів. За наданими приписами вже надходять звіти власників сільських водопроводів про встановлення огорожі зони санітарної охорони джерел водопостачання, проведення дезінфекції та промивки, вирішуються питання чистки та дезінфекції громадських колодязів.

Спеціалістами районних державних адміністрацій, міст обласного значення, представниками об'єднаних територіальних громад із залученням фахівців Головного управління Держпродспоживслужби в Одеській області та Державної екологічної інспекції в Одеській області в області проведено 668 комісійних перевірок об'єктів централізованого та децентралізованого водопостачання та водовідведення, що складає 20% від всієї кількості об'єктів водопостачання та 33% від кількості об'єктів водовідведення області.

Встановлено порушення чинного законодавства на 50% перевірених об'єктах централізованого та на 32% об'єктах децентралізованого водопостачання. Із основних порушень на обстежених об'єктах встановлено незадовільний санітарно-технічний стан об'єктів та мереж водопостачання; відсутність незнижувального місячного запасу дезінфекційних засобів; відсутність посиленого режиму очистки та знезараження питної води, а також стічних вод з контролем якості та безпечності питної води, яка подається до споживачів; не дотримання зон суворого режиму тощо.

За результатами перевірок 53 об'єктів централізованого водовідведення в районах області на 34% обстежених об'єктах встановлено порушення чинного законодавства (очисні споруди потребують реконструкції, стічні води на очисних спорудах проходять тільки процес механічної очистки, відсутні установки для знезараження стічної води тощо).

На території області здійснюються лабораторні дослідження якості та безпечності питної води об'єктів централізованого та децентралізованого водопостачання та води поверхневих водойм I категорії. Відібрано 168 проб питної води з об'єктів та мереж централізованого водопостачання на санітарно - хімічні, санітарно - мікробіологічні, паразитологічні та вірусологічні

показники. Із дослідженої 101 проби питної води - 97 % проб за вмістом токсичних елементів не відповідають нормативним вимогам.

Суб'єктам господарювання за результатами проведених комісійних перевірок та здійсненого лабораторного контролю якості та безпечності питної води направлено 306 пропозицій щодо усунення порушень чинного законодавства.

Головним управління Держпродспоживслужби в Полтавській області взято участь у проведенні 37 об'єктів водопостачання, порушення встановлено на 19 об'єктах водопостачання. За результатами перевірок для усунення порушень надано 7 приписів та 12 пропозицій про усунення порушень, виявлених під час обстежень. Обстежено 2 системи централізованого водовідведення, на 1 об'єкті виявлено порушення (неналежна організація ЗСО джерел, відсутність огорожі першого поясу ЗСО, не ведеться облік аварійних ситуацій на мережах водопостачання та водовідведення, відсутність технологічного регламенту з описом технологічного процесу виробництва питної води, тощо).

Лабораторно досліджено із централізованих систем водопостачання 31 пробу питної води, з них 28 проб за мікробіологічними показниками та 8 проб за санітарно-хімічними показниками, за результатами досліджень вода відповідала вимогам норм.

Фахівцями Головного управління активно проводиться робота із органами місцевої влади та власниками систем централізованого водопостачання, водовідведення щодо організації комісійних перевірок, посилення виробничого лабораторного контролю за якістю питної води, якістю очистки стічних вод, забезпечення необхідного запасу реагентів, засобів знезараження тощо.

За дорученням регіональної комісії ТЕБ і НС постачальники питної води направляють до Головного управління результати виробничого лабораторного контролю.

Керівникам підприємств надані приписи та пропозиції щодо усунення недоліків в найкоротші терміни. Місцевим органам влади направлено матеріали для розгляду на місцевих комісіях ТЕБ і НС та прийняття відповідних рішень.

У Кіровоградській області під час комісійних обстежень перевірено відповідність водопостачання та водовідведення для населення вимогам чинного законодавства, за поточний тиждень перевірено 271 об'єкт, порушення виявлені на 201 (74,2%), у тому числі на 5 об'єктах централізованого та 196 нецентралізованого водопостачання.

З метою усунення порушень, виявлених у ході обстежень, на балансоутримувачів об'єктів централізованого та нецентралізованого водопостачання направлено 218 пропозицій, приписів. Територіальними управліннями ведеться координаційна робота з сільськими та селищними головами стосовно усунення порушень, виявлених під час комісійних обстежень, зокрема щодо розроблення графіків виробничого лабораторного контролю води (за видом контролю, переліком показників, періодичністю, місцями (точками) відбору), санації шахтних колодязів та знезараження води.

При повторних обстеженнях об'єктів централізованого водопостачання пропозиції надані районними управліннями Держпродспоживслужби області виконуються (складені та погоджені програми виробничого лабораторного контролю, графіки дослідження води, проводяться лабораторні дослідження питної води, представлені результати досліджень після чищення джерел водопостачання та дезінфекції водогонів).

Всього ініційовано 36 засідань міських та районних комісій з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій щодо забезпечення населення питною водою в період карантину та усунення недоліків на об'єктах водопостачання.

Протягом поточного тижня спеціалістами територіальних управлінь головного управління Держпродспоживслужби у Миколаївській області перевірено 13 суб'єктів господарювання в сфері питного водопостачання (охоплено 31 об'єкт водопостачання, в тому числі 21 об'єкт централізованого (водопроводи) та 10 об'єктів децентралізованого водопостачання (шахтні колодязі)).

Комісійним обстеженням, у складі робочих груп сумісно с органами місцевого самоврядування, охоплено 16 водопроводів. За отриманими результатами дослідження питної води за попередній тиждень встановлено, що 61 проба централізованого водопостачання не відповідає вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної призначеної для споживання людиною».

За результатами перевірок підготовлено та направлено до власників водопроводів, голів органів місцевого самоврядування 1 припис та 50 пропозицій, накладено 4 штрафи. Проведено 1 позачергове засідання обласної комісії ТЕБ та НС.

З метою недопущення поширення випадків захворюваності COVID-19 всім керівникам підприємств надані рекомендації щодо дотримання посиленого протиепідемічного режиму на об'єктах водопостачання та водовідведення, дотримання вимог санітарного законодавства та виконання профілактичних заходів.
